

De forenede Staters Census-Arbejder.

Publications of the American Statistical Association. Boston, 1888. New Series Nos. 1, 2, 3.

Den nu i 1888, netop 50 Aar gamle amerikanske statistiske Forening, hvis Præsident er Francis A. Walker, offentliggør nu og da nogle smaa Hefter. I 1888 udsendtes saaledes et Hefte betitlet »Statistics of Water Power Employed in Manufacturing in the United States«. Endvidere en Afhandling om Størrelsen af amerikanske og europæiske Byers »Park Areas and Open-Air Spaces«. Fremdeles en »Nøgle« til de amerikanske Census-Publikationer siden 1790, »Key to the Publications of the United States Census, 1790—1887«. Af denne sidste særdeles praktiske og nyttige Afhandling, hvis Forfatter er Edward Clark Lunt, uddrager vi i det følgende nogle Notitser:

I den amerikanske Konstitution findes en Bestemmelse om, at der hvert tiende Aar skal afholdes Folketælling i de Forenede Stater. Betydningen af denne Forskrift har europæiske Forfattere jævnlig i høj Grad overvurderet. Man har anført det som noget beundringsværdigt, at den amerikanske Grundlov, jævnsides med at afstikke Grænserne for Borgernes politiske Frihed m. m., foreskrev Afholdelsen af Folketællinger. Denne Forskrift skyldtes imidlertid slet ikke nogen virkelig klar Opfattelse af Folketællingernes Betydning og Nødvendighed i et Kulturland. Den hang slet og ret sammen dermed, at Grundloven bestemte, at

De forenede Staters Census-Arbejder.

Publications of the American Statistical Association. Boston, 1888. New Series Nos. 1, 2, 3.

Den nu i 1888, netop 50 Aar gamle amerikanske statistiske Forening, hvis Præsident er Francis A. Walker, offentliggør nu og da nogle smaa Hefter. I 1888 udsendtes saaledes et Hefte betitlet »Statistics of Water Power Employed in Manufacturing in the United States«. Endvidere en Afhandling om Størrelsen af amerikanske og europæiske Byers »Park Areas and Open-Air Spaces«. Fremdeles en »Nøgle« til de amerikanske Census-Publikationer siden 1790, »Key to the Publications of the United States Census, 1790—1887«. Af denne sidste særdeles praktiske og nyttige Afhandling, hvis Forfatter er Edward Clark Lunt, uddrager vi i det følgende nogle Notitser:

I den amerikanske Konstitution findes en Bestemmelse om, at der hvert tiende Aar skal afholdes Folketælling i de Forenede Stater. Betydningen af denne Forskrift har europæiske Forfatte jævnlig i høj Grad overvurderet. Man har anført det som noget beundringsværdigt, at den amerikanske Grundlov, jævnsides med at afstikke Grænserne for Borgernes politiske Frihed m. m., foreskrev Afholdelsen af Folketællinger. Denne Forskrift skyldtes imidlertid slet ikke nogen virkelig klar Opfattelse af Folketællingernes Betydning og Nødvendighed i et Kulturland. Den hang slet og ret sammen dermed, at Grundloven bestemte, at

Repræsentanternes Tal og de direkte Skatter skulde fordeles mellem de enkelte Stater i Forhold til disses Folkmængde. Den Tælling, som den amerikanske Grundlovs Forfattere havde for Øje, var saa mager som vel mulig; den foreskrevs ikke af statistisk-videnskabelige, men af politiske Motiver.

Den første Tælling, af 1790, var ogsaa i høj Grad tarvelig, — og dog gik den lidt videre end Grundlovens Forskrift, idet den ikke blot, saaledes som foreskrevet i Grundloven, optalte Individerne, men ogsaa anførte Navnene paa Familie-Hovederne samt søgte at opgøre Tallene for den fri hvide mandlige Befolkning over 16 og under 16 Aar (uden yderligere Aldersklasseinddeling!), den fri hvide kvindelige Befolkning, andre fri Personer, Slaver. Men det var ogsaa alt! — Tællingen skulde begynde den første Mandag i Avgust 1790 og sluttes — ni Maaneder efter! De Tællere, der benyttedes, skulde »til Underretning for alle Vedkommende«, inden Listerne afleveredes, opslaa en tro Genpart af dem paa to offentlige Steder i Distriktet. Listerne indsendtes til de Forenede Staters Præsident. — Resultatet blev — en lille fordringsløs Pjece paa 56 Sider, der offentliggjordes i 1791. Tællerne synes at have udført deres Arbejde godt og paalideligt, naar Hensyn tages til Experimentets Nyhed; — men den Gang, ligesaa fuldt som i senere Tider, benyttede Folket i fuldt Maal sin medfødte Ret til at kritisere. »At tælle«, siger Dr. Johnson, »er en ny Skik; den gamle Methode var at gætte«; men den nye Republiks ærgerrige Folk synes at have gættet altfor højt og var meget misfornøjet med Resultatet.

Inden der skredes til den anden Tælling, indsendte to lærde Selskaber til Kongressen motiverede Forestillinger, i hvilke de udviklede Ønskeligheden af, at Tællingen benyttedes til Indsamlingen af et betydeligere statistisk Materiale. Forestillingerne var affattede i de ærbødige Udtryk, talte om den fuldstændige Tillid til Kongressens »højere Visdom«. Men »their honors«, Kongressens »ærede Medlemmer«, gjorde Tilliden sørgeligen til Skamme; de

vendte det døve Øre til, henviste de lærde Selskabers Forslag til et Udvalg, der slet ikke synes at have beskæftiget sig med dem. Men Privates Iver for Videnskaben er altid et Stykke forud for Regeringens Omsorg derfor, og Nationens Lovgivere i Aaret 1800 havde saa mange øjeblikkelige praktiske Formaal at passe paa, at der ikke blev Tid til at skænke de fjernere^{ne} Fordele, en ordenlig Folketælling kan bringe, nogen Tanke. Det kan man ikke forbavses over; snarere maa man forbavses over, at der paa en saa tidlig Tid under lidet udviklede Forhold dog var adskillige Mænd med aabent Blik for Statistikens Betydning.

Tællingen af 1800 gik ikke stort videre end den af 1790. Aldersklasseinddelingen blev udvidet til fem Aldersklasser for den hvide Befolkning (under 10 Aar, 10—16, 16—26, 26—45, over 45 Aar). Listerne skulde indsendes, ikke til Præsidenten, men til Statssekretæren. Ni Maaneder var Tællingen ogsaa denne Gang beregnet at skulle vare. Resultatet var et lille Folio-Bind paa 70 Sider.

I 1810 gjordes det første Skridt til at inddrage et nyt Felt — Industristatistiken — under Tællingen. Resultatet var to Bind — et omfattende Befolkningen, et andet de industrielle Etablissementer. De industristatistiske Resultater siges dog at være temmelig værdiløse.

I 1820 indførtes enkelte Udvidelser af Tællingen, — men Tiden blev ogsaa udvidet til 13 Maaneder.

De industristatistiske Resultater havde baade i 1810 og 1820 kun været yderst tarvelige, og i 1830 opgav man Industristatistiken helt. Ellers har Tællingen af 1830 adskillige Fremskridt. Der er det at mærke ved den, at den sættes til den 1. Juni — som alle følgende —, medens de foregaaende havde 1. August til Udgangspunkt. Mellem Tællingen af 1820 og den af 1830 mangler der altsaa to Maaneder i Tiaarsperioden.

Hidtil var Tællingerne ikke gaaede meget videre end til at konstatere Folketallet, med nogle Detailler vedrørende

Alder, Køn og Farve; dertil kom saa de smaa mislykkede industristatistiske Forsøg i 1810 og 1820. I 1840 genoptoges Industristatistiken og helt ny Omraader føjedes til, — navnlig en omfattende Oplysnings-Statistik, en Statistik vedrørende Universiteter og Skoler, samt en Statistik over den ikke-læse-og-skrive-kyndige hvide Befolkning. Resultaterne offentliggjordes i 1841 i fire temmelig tykke Folio-Bind.

Et mægtigt Skridt fremad gjordes i 1850. Under det nyskabte Indenrigs-Departement oprettedes et særligt Census-Bureau med en Chef, kaldet »the Superintendent of the Census«. Sex Skemaer med over hundrede Spørgsmaal blev sat i Gang ved denne Census. Det første Skema, med Titlen »fri Indbyggere«, omfattede de sædvanlige Folketællingsrubriker angaaende Individernes Navn, Køn, Alder (nøjagtigt angivet), Farve, Fødested, ægteskabelig Stand, Skole- og Oplysningsforhold, Abnormitets-Forhold. Det andet Skema, »Slaver«, havde Rubriker for Slaveejernes Navne, Slavernes Alder, Køn, Farve, bortflygtede Slaver, Slavehuse osv. Det tredje Skema, »Dødelighed«, aabnede et for det amerikanske Census-Væsen helt nyt Felt, og skulde give Oplysning om de i det foregaaende Aar afdøde Personers Navn, Køn, Alder, Farve, Fødested, Stilling, Sygdommens Varighed og Dødsårsagen. For Bemærkninger om topografiske m. fl. Forhold fandtes der ogsaa Plads. Paa det fjerde Skema, »Agerbrug«, anførtes Oplysninger om Arealets Størrelse og Benyttelse, Kornhøst, Kreaturstyrken, Agerbrugenes Værdi, Agerbrugsredskaber etc. Det femte Skema gjaldt »Industrien«; her noteredes for de forskellige industrielle Forretninger deres Arbejdsstyrke, mandlig og kvindelig, den udbetalte Arbejds løn, Bevægkraftens Art, Værdien af forbrugte Raastoffer og af Brændsel, Aarsproduktionens Art og Værdi. Paa det sjette Skema, »Social-Statistik«, stilledes der endelig Spørgsmaal om Ejendoms-, Beskatnings-, Skole-, Kundskabs-, Kirke- m. fl. Forhold.

Census'en af 1860 fulgte i Hovedsagen samme Spor

som den i 1850. I 1850 havde man første Gang begyndt at forsyne Beretningerne med Indledninger, og i 1860 blev Indledningerne yderligere udvidede.

I 1870 var det Hensigten at reformere det amerikanske Census-Væsen igen. En Kommission, under General Garfields Forsæde, nedsattes. Den udarbejdede en udførlig, meget oplysende Betænkning og fremsatte et Lovforslag, som Senatet, af Sagen uvedkommende Grunde, dog forkastede. Skønt den saaledes tilsigtede Reform ikke blev til Virkelighed, erkendes Census-Arbejderne fra 1870, der i 1872 udkom i fire Oktav-Bind (33- à 3400 Sider), at være Første-Rangs-Arbejder. Slave-Skemaet fra 1850 og 1860, der jo nu var blevet overflødig, erstattedes af en Statistik over Kommunernes og Staternes Gæld. Den kartografiske Methode anvendtes i stort Omfang. Census'en kostede ialt $3\frac{1}{3}$ Mill. Dollars; den foregaaende havde knapt kostet 2 Mill., den i 1850 $1\frac{1}{3}$ Mill., den i 1840 lidt over 0,8 Mill., den i 1830 $\frac{1}{3}$ Mill., — og den i 1790 kun c. 44,000 Dollars. En stadig og stærk Stigning, — og i 1880 skulde Udgiften gaa endnu betydeligere i Vejret.

Men Census-Værket i 1880 voxede ganske vist ogsaa op i en aldeles kolossal Grad. De hidtil offentliggjorte Resultater fylder en Snes Kvart-Bind paa en 20,000 Sider! Et Bind giver de Forenede Staters Befolknings-Statistik; et andet, tredje, fjerde osv. giver Industri-, Agerbrugs-, Transportmiddel-, Beskatnings-, Presse-, Bjergværks-, Skovbrugs-, Mortalitets-, Arbejds løn-, Moral- etc. Statistiken. Det er noget andet end den lille Brochure paa 56 Sider med de tarveligst mulige Oplysninger, hvormed de Forenede Stater begyndte deres Census-Arbejder! I ingen Henseende ligner Slutningen Begyndelsen. Under Census'ens Superintendent stilledes i 1880 indtil 150 »Supervisors«, hver med sit Distrikt, og under disse »Supervisors« stilledes atter en Hær af Tællere. Men til visse Afsnit af Social- og Industristatistiken anvendtes specielt sagkyndige Agenter. Og medens Tællingen tidligere stod paa i Maaneder, ja halve og hele Aar, skulde den nu i Byer paa over 10,000

Indbyggere tilendebringes inden Udløbet af 14 Dage, paa andre Steder i Løbet af 24 Dage. Derimod har Offenliggørelsen af Resultaterne taget lang Tid, ja er maaske endnu ikke tilendebragt.

Men denne Mislighed følger unægteligt med denne kolossale Væxt i Census-Publikationerne: det bliver vanskeligt at finde sig tilrette i dem. For at yde en Hjælp i saa Henseende har Edw. C. Lunt under Titlen »Nøgle« udarbejdet et systematisk Sag-Register til Census-Publikationerne fra 1790 til 1887, til disse 20 à 30,000 Sider, hvoraf rigtignok den ene Census tager et Par Gange mere end alle de øvrige ni tilsammen.

A. P.-St.
